

Γυναίκες και Τεχνολογία της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας

Ο ρόλος και οι δράσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου για τη Γυναίκα και την Τεχνολογία

Dr. Eirini Kamperidou,
Εκτελεστική Επιτροπή του
European Centre for
Women and Technology
(ECWT)

Ρωτήσαμε τους ειδικότερους, μάθετε πράγματα που ίσως δεν γνωρίζετε. Μιλάει στο GynaikaSimera η Δρ. Ειρήνη Καμπερίδου, Πανεπιστημιακός και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ECWT-European Centre for Women and Technology.

GS: Κα Καμπερίδου, Επιλέγουν σήμερα οι νέες γυναίκες επαγγέλματα της πληροφορικής και τεχνολογίας της πληροφορίας ή αντιμετωπίζουν κοινωνικά στερεότυπα;

Ε.Κ: Ναι, το 52.9% του φοιτητικού πληθυσμού στα τεχνολογικά ιδρύματα της χώρας μας είναι γυναίκες. Οι γυναίκες εκπροσωπούν το 58.7% των φοιτητών στα ΑΕΙ της Ελλάδος. Ωστόσο αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα στην είσοδό τους στην αγορά εργασίας, στην εξέλιξή τους καθώς και στην παραμονή τους σε χώρους εργασίας, επειδή αντιμετωπίζουν τα έμφυλα στερεότυπα. Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ότι σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΛΣΤΑΤ, κατά το Β' Τρίμηνο του 2011, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (20,0%) στη χώρα μας είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό των ανδρών (13,7%), όπως συμβαίνει και στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση 29.7 εκατομμύρια γυναίκες εργάζονται σε τομείς της Επιστήμης & Τεχνολογίας (S&T), στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στη Λιθουανία (72%) και στην Εσθονία (69.7%). Μολονότι στην πλειονότητα των κρατών μελών (15 από 27) οι γυναίκες αποτελούν πάνω από το 50% του ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς της Επιστήμης και Τεχνολογίας (HRSTO) η συντριπτική πλειοψηφία εργάζεται στην παροχή υπηρεσιών. Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Commission's "Women and ICT status Report 2009"), όχι μόνο υποεκπροσωπούνται σε χώρους εργασίας αλλά οι γυναίκες αμείβονται κατά 17% λιγότερο/χαμηλότερα από τους άνδρες, ποσοστό που αυξάνεται σε μεγαλύτερες ηλικίες. Αναμφισβήτητα οφείλουμε να επικεντρωθούμε σε αποτελεσματικές πρακτικές (best practices) που μπορούν να μεταβάλουν κοινωνικά στερεότυπα, στάσεις και αντιλήψεις, όπως είναι η προαγωγή του Code of Best Practices for Women and ICT της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Commission, Information Society and Media).

GS: Τι ακριβώς είναι το Code of Best Practices, δηλαδή σε τι αναφέρεται;

Ε.Κ: Ο Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών για τις Γυναίκες και την Πληροφορική αναφέρεται σε εθνικές και παγκόσμιες πρακτικές, στοχεύοντας να αποτελέσει το σημείο εκκίνησης και αναφοράς για όσους επιθυμούν να προωθήσουν και να υποστηρίξουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στο συγκεκριμένο τομέα. Αντικατοπτρίζει τις τελευταίες θετικές εξελίξεις, στοχεύοντας όχι μόνο στην διασφάλιση μεγαλύτερου αριθμού γυναικών στις ΤΠΕ αλλά και στην ενθάρρυνση και υποστήριξη τους να παραμείνουν και να εξελιχθούν στο εν λόγω πεδίο. Για παράδειγμα, αναφέρεται στην **επιμόρφωση** μέσα από τη διοργάνωση workshops, συναντήσεων, σχολικών επισκέψεων μαθητριών σε εταιρείες Πληροφορικής. Αναφέρεται επίσης στη χρηματοδότηση σχολικών projects, καλοκαιρινών κατασκηνώσεων, διαγωνισμών, βραβείων, σχολικών κινηματογραφικών παραγωγών που συμβάλλουν στην κατάρτιση στερεοτύπων, στην πρόωθηση προτύπων (role models) και στην ανάδειξη των διαφορετικών πτυχών του κλάδου των ΤΠΕ. Επικεντρώνεται στην **πρόσληψη** μέσα από τη χρήση διαδικασιών που θα διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των δύο φύλων στην εργασία, στην εργασιακή εξέλιξη, όπως η ανάπτυξη σχεδίου για την ενθάρρυνση των γυναικών-στελεχών και παρότρυνσή τους να εκφράζουν τις προσδοκίες και φιλοδοξίες τους. Επίσης βασικό άξονα συνιστά η **επιστροφή στην εργασία** (returners) -μέσα από διαδικασίες διευκόλυνσης της επιστροφής στην εργασία, προγραμμάτων επανένταξης ή εκπαίδευσης. Σε αυτό το σημείο ήθελα να επισημάνω ότι το *Code of Best Practices for Women and ICT* το έχουν υπογράψει και το στηρίζουν πολλές εταιρείες, επιχειρήσεις, ιδρύματα και οργανισμοί, όπως το κέντρο μας, το European Centre for Women and Technology www.womenandtechnology.eu.

GS: Κυρία Καμπερίδου, ως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του European Centre for Women and Technology (ECWT) και ένα από τα ιδρυτικά μέλη, μπορείτε να μας πείτε ποιος είναι ο στόχος αυτού του κέντρου;

Ε.Κ: Το ECWT ξεκίνησε τη λειτουργία του

«Το 52,9% του φοιτητικού πληθυσμού στα τεχνολογικά ιδρύματα της χώρας μας είναι γυναίκες.»

Το ECWT:

Λειτουργεί από το 2008

Έδρα: πόλη Drammen (Νορβηγίας)

16 εθνικά κέντρα παγκοσμίως

τον Ιούλιο του 2008 με στόχο την ενθάρρυνση της γυναικείας συμμετοχής στον κλάδο των ΤΠΕ, στην έρευνα, την παιδεία, τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, τη σύμπραξη κοινών προγραμμάτων και έργων, τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης ανδρών – γυναικών στον κλάδο των ΤΠΕ, μεταξύ άλλων. Το ECWT εδρεύει στη πόλη Drammen της Νορβηγίας, με 16 εθνικά κέντρα (national point of contacts of the ECWT) που λειτουργούν παγκοσμίως. Με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημιούργησε και το European Directory (EUD) of Women and ICT (<http://www.ictwomensdirectory.eu>), που διευκολύνει διεθνείς και ευρωπαϊκές συνεργασίες. Για παράδειγμα, το 2012 το ECWT θα συμμετέχει στο e-skills week στις Βρυξέλλες και στην Κοπεγχάγη (<http://eskills-week.ec.europa.eu>) και σε τρία νέα προγράμματα: *LadyBizIT-Women Entrepreneurship on the verge of ICT*, *This is IT* και *WIRES 2012*.

GS: Υπάρχει εθνικό κέντρο του ECWT και στη χώρα μας;

EK: Ναι, το εθνικό σημείο αναφοράς (national point of contact) του ECWT στη χώρα μας είναι το Ελληνικό Δίκτυο Επαγγελματιών Πληροφορικής (HePIS)— που είναι και μέλος του International Federation for Information Processing (IFIP) και του Council of European Professional Informatics Societies (**CEPIS**). Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι το HePIS συμμετέχει ενεργά στην ενίσχυση και ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της εμπλοκής περισσότερων γυναικών στον τομέα των ΤΠΕ. Επίσης το HePIS υπέγραψε το *Code of Best Practices* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δέσμευση του συγκεκριμένου δικτύου στο ECWT και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι η ουσιαστική και αποτελεσματική δράση με στόχο τη μείωση της υποαπασχόλησης των γυναικών στον κλάδο των ΤΠΕ, τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στον τομέα και τη κατάρτιση στερεοτύπων και αντιλήψεων για το ρόλο των δύο φύλων. Ακολούθως, το HePIS διοργανώνει, στις 20 Μαρτίου 2012, την πρώτη συνάντηση (round table) με θέμα συζήτησης «Ο τρόπος με τον οποίο οι ΤΠΕ διευκολύνουν και ενθαρρύνουν την γυναικεία επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία συνθηκών βελτίωσης της καθημερινής ζωής των γυναικών επιχειρηματιών όπως η ισορροπία ανάμεσα στην επαγγελματική και προσωπική ζωή». Αυτό πραγματοποιείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος “LadyBizIT Women Entrepreneurship on the verge of ICT”. Αν θέλετε να λάβετε μέρος στη

συζήτηση δηλώστε συμμετοχή στο info@hepis.gr.

GS: Τι ακριβώς είναι το LadyBizIT; Μπορείτε να μας μιλήσετε για αυτό το πρόγραμμα;

EK: Το LadyBizIT απευθύνεται σε όλες τις γυναίκες που επιθυμούν ή έχουν αναπτύξει επιχειρηματική δράση χρησιμοποιώντας τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (ΤΠΕ) ως εργαλείο για την επιτυχημένη υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους. Στο έργο αυτό συμμετέχουν ως εταίροι η εταιρεία συμβούλων Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες, το ECWT, το HePIS και η ITEC Εκπαιδευτική ΑΕ. Όσον αφορά στην ITEC (<http://www.itec.edu/>), ιδρύθηκε το 1990 με σκοπό να παρέχει εκπαιδευτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Αναλυτικά παρέχει α) συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση για εργαζόμενους και ανέργους με την ιδιότητα του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) κυρίως μέσω των έργων του Υπουργείου Εργασίας και του Ο.Α.Ε.Δ. και β) τεχνική εκπαίδευση ως πιστοποιημένο εκπαιδευτικό κέντρο των Microsoft και CISCO (<http://www.itec.edu/>)

Συντονιστής του έργου LadyBizIT είναι η εταιρεία συμβούλων Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες (<http://www.militos.org>). Η Μίλητος είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση ευρωπαϊκού συνεδρίου και Show Case για την παρουσίαση αποτελεσμάτων επιτυχημένων ευρωπαϊκών έργων που εστιάζουν στις γυναίκες και τη χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με την επιχειρηματικότητα. Κατά τη διάρκεια του έργου θα διοργανωθούν, επίσης, στρογγυλές τράπεζες καθώς και ένα Ευρωπαϊκό Συνέδριο με θέμα την ενθάρρυνση και ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας με τη χρήση της Πληροφορικής. Είναι σημαντικό ότι πέρα από την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των γυναικών που θέλουν να αναπτυχθούν επιχειρηματικά και μπορούν να το επιτύχουν πιο εύκολα με τη χρήση των ΤΠΕ, προβλέπεται η ενημέρωση για ευκαιρίες και εργαλεία διαθέσιμα από το Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης (Lifelong Learning Programme), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες (<http://www.militos.org>) συντονίζει μια σειρά ευρωπαϊκών έργων εκ των οποίων και το «This is IT», στο οποίο είναι εταίροι το ECWT και η ITEC, μεταξύ άλλων. Το εν λόγω πρόγραμμα αφορά στη διευκόλυνση και ενθάρρυνση της ψηφιακής δεξιότητας μέσω εθελοντών. Αυτό το δίκτυο συλλέγει, μοιράζει και ανταλλάσσει πληροφορίες, λύσεις και εργαλεία που βελτιώνουν και προωθούν τον ψηφιακό γραμματισμό (digital literacy) και την ψηφιακή δεξιότητα. Ακόμα μια ενδιαφέρουσα για τις γυναίκες δράση είναι το ευρωπαϊκό

έργο που έχει αναλάβει η Μίλητος με τίτλο BUSINESS MENTORS, το οποίο υλοποιείται με τεράστια επιτυχία. Η διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων που υποβλήθηκαν από Μέντορες είναι σε εξέλιξη, ενώ παράλληλα και έως τις 29 Φεβρουαρίου 2012 μπορούν να κάνουν αίτηση όσες γυναίκες ενδιαφέρονται για να συμμετάσχουν στο έργο ως mentorees. Για περισσότερες πληροφορίες καθώς και συμπλήρωση της ηλεκτρονικής αίτησης βλ. <http://www.businessmentors.gr/>

GS: Κυρία Καμπερίδου αναφέρατε ότι το Σεπτέμβριο του 2012 θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα Διεθνής Σύνοδος Γυναικών Ερευνητών-Μηχανικών (WIRES3 Athens 2012) στο οποίο συμμετέχει και το ECWT. Μπορείτε να μας μιλήσετε για αυτό; Ποιος είναι ο στόχος αυτής της συνόδου;

EK: Βασικός στόχος αυτής της Συνόδου—*Women's International Research Engineering Summit (WIRES 2012)* είναι να δημιουργήσει το έδαφος για διεθνούς ερευνητικές συνεργασίες και ουσιαστικές ερευνητικές ανταλλαγές και ευκαιρίες μεταξύ γυναικών μηχανικών από όλο τον κόσμο. Ταυτοχρόνως επιδιώκει να προσδιορίσει θέματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες μηχανικοί τα οποία πιθανώς θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν από μια παγκόσμια στρατηγική. Ενδεικτικά αναφέρω ότι στη σύνοδο (WIRES 1 Barcelona 2009) που οργανώθηκε από το US National Science Foundation (NSF), Georgia Institute of Technology και το Ohio State University παρουσιάστηκαν 42 ερευνητικές προτάσεις από τις οποίες στη συνέχεια οι 10 χρηματοδοτήθηκαν. Επίσης πραγματοποιήθηκαν 56 επισκέψεις-συνεργασίας μεταξύ των διεθνών ερευνητών. Στο WIRES 2 (Orlando, Florida 2011) 7 προτάσεις χρηματοδοτήθηκαν και πραγματοποιήθηκαν 21 επισκέψεις-ερευνητικής συνεργασίας.

Η Διεθνής Σύνοδος Γυναικών Ερευνητών-Μηχανικών (WIRES 3) θα λάβει χώρα στην Αθήνα 12-14 Σεπτεμβρίου με τη συμμετοχή 200 γυναικών μηχανικών από όλο τον κόσμο: 60 από τις ΗΠΑ και τον Καναδά, 25 από Ελλάδα, 25 από Νορβηγία, 30 από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 60 από χώρες της Αφρικής, Ασίας-Ειρηνικού και Λατινική Αμερική. Αποτελεί μια παγκόσμια συνεργασία στην οποία συμμετέχουν (ως εταίροι και διοργανωτές) το **National Science Foundation (NSF)** των ΗΠΑ, το **Georgia Institute of Technology**, το **Ohio State University** και το **European Centre for Women and Technology (ECWT)**. Επίσης, συν-διοργανωτής για το WIRES 3 στην Ελλάδα είναι η Ελληνοαμερικανική Ένωση (**Hellenic American Union—HAU**). Υπολογίζεται ότι το HAU—μη κερδοσκοπικό ίδρυμα που προωθεί και θέματα φύλου και ισότητας και

τον σεβασμό για την πολυπολιτισμικότητα—από το 1957 μέχρι σήμερα έχει προσφέρει τις υπηρεσίες του σε περίπου 2.7 εκατομμύρια ανθρώπους από 75 χώρες. (<http://www.hau.gr/>).

Στο WIRES 3 της Αθήνας θα συμμετέχουν γυναίκες μηχανικοί (engineers) της ακαδημαϊκής κοινότητας, μεταπτυχιακές και μεταδιδακτορικές φοιτήτριες, ερευνήτριες από το χώρο της βιομηχανίας καθώς και **διευθυντές/τριες οργανισμών που χρηματοδοτούν ερευνητικές προτάσεις/προγράμματα**. Εν ολίγοις, αποτελεί ευκαιρία για την υλοποίηση έργων και ερευνητικών ανταλλαγών. Την οργάνωση αυτού του συνεδρίου την έχει αναλάβει η Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες (<http://www.militos.org>). Για περισσότερες πληροφορίες ή για να δηλώσετε συμμετοχή μπορείτε να επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες www.wiresnetwork.org, www.wires.gatech.edu, www.nsf.gov, www.womenandtechnology.eu

Λίγα λόγια για την Ειρήνη Καμπερίδου: Η Ειρήνη Καμπερίδου είναι Επίκουρος Καθηγήτρια της Κοινωνιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πραγματοποίησε προπτυχιακές (BA) και μεταπτυχιακές (MA) σπουδές στη Βοστώνη και στο Παρίσι: Emmanuel College, la Sorbonne de l'Université Paris και Boston College. Το 2002 αναγορεύτηκε Διδάκτωρ της Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας. Η κυρία Καμπερίδου είναι μέλος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (ΕΚΕ) καθώς και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ECWT- European Centre for Women and Technology (<http://www.womenandtechnology.eu>), με ενεργό συμμετοχή και δημοσιεύσεις σε Ευρωπαϊκά και διεθνής συνέδρια. Έχει συμμετάσχει επίσης ως προεδρεύουσα (moderator) και ως εμπειρογνώμον για θέματα φύλου και ισότητας σε πολλά συνέδρια, ημερίδες και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σχετικά με την ερευνητική της θεματολογία, ενδεικτικά αναφέρουμε: ♦ Η υποεκπροσώπηση των γυναικών στην Κοινωνία της Πληροφορίας και στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), ♦ Η γυναικεία υποεκπροσώπηση στην έρευνα και στην ακαδημαϊκή Ιεραρχία ♦ Κοινωνικό Φύλο, Κοινωνικό Κεφάλαιο, Πολυπολιτισμικότητα και Αθλητισμός ♦ Οι περί Ελληνισμού αντιλήψεις δυτικών περιηγητριών του 17ου-19ου αιώνα στη Μικρά Ασία ♦ Η γυναικεία περιήγηση του 18ου και 19ου αιώνα στις Οσμανικές επικράτειες: η κυριαρχία της «Τρομοκρατίας» και οι Νεομάρτυρες της Σμύρνης ♦ η θέση της γυναίκας στο Ισλάμ και το σύντομο υπό-έκδοση έργο της : «Η Απομυθοποίηση του Χαρεμιού, το Γυναικείο Παρακράτος: Γυναικείες Μαρτυρίες του 17ου, 18ου και 19ου αιώνα».

email: ikamper@phed.uoa.gr,
irene.kamberidou@womenandtechnology.eu

WIRES3 2012

Αθήνα 12-14
Σεπτεμβρίου

200 γυναίκες
μηχανικοί από
όλο τον κόσμο

Διοργάνωση:
US National
Science
Foundation
(NSF)
Georgia Tech
Ohio State
University
ECWT